

Namaz vakitleri

Sakarya'dan Ramazan Gündoğdu: "Namaz vakitleri nasıl ve ne ile bilinir?"

Namaz vakitlerini tayin etmek için şu metotlar kullanılıyor:

1) Astronomi hesapları. Günümüzde astronomi hesaplarına dayanılarak takvimler hazırlanmakta, vakitlerin saatleri yıllar öncesinden bilinmektedir. Kur'ân'ın da ifadesiyle, Allah'ın emriyle güneş ve ay dakik bir hesap üzerine döndüğünden 1, önceden yapılan hesaplar saniye bile şaşmadan doğru vakti göstermektedir.

2) Güneş ve gölge hesapları ile.

İbn-i Abbâs'tan (ra) rivayet edilmiştir ki, Resûlullah (asm) şöyle buyurmuştur:

"Cebrail (as) Kâbe'nin yanında bana iki kez imam oldu. Birinci defasında gölge, nalinin tasmaı kadar iken öğle namazını kıldı. Sonra her şeyin gölgesi boyu kadar olunca ikindi namazını kıldı. Sonra güneşin battığı ve oruçlunun iftar açtığı vakitte akşam namazını kıldı. Şafak batınca yatsı namazını kıldı. Sonra fecrin doğduğu ve oruçluya yemek haram olduğu vakitte sabah namazını kıldı. İkinci defasında, her şeyin gölgesi boyu kadar olunca ve dünkü ikindi vaktinde öğle namazını kıldı. Sonra her şeyin gölgesi boyunun iki misli olunca ikindi namazını kıldı. Sonra akşam namazını evvelki vaktinde kıldı. Sonra gecenin üçte biri geçince yatsı namazını kıldı. Sonra ortalık ağarınca sabah namazını kıldı.

Sonra Cebrail (as) bana dönerek:

"Ya Muhammed! Senden önceki peygamberlerin vakitleri bunlardır! Namaz vakitleri bu iki vaktin arasındır!" dedi." 2

Ebû Hüreyre'den (ra) rivâyet edilmiştir: Resûlullah (asm) şöyle buyurdu:

"Namaz vakitlerinin evveli ve sonu vardır. Öğle vaktinin evveli, güneşin batıya döndüğü vakit ve sonu ikindi vaktinin giriş zamanıdır. İkinci vaktinin evveli, bu vaktin giriş zamanı ve sonu güneşin sarardığı zamandır. Akşam namazının evveli güneşin battığı ve sonu ufuğun battığı zamandır. Yatsı vaktinin evveli ufuk battığı zaman ve sonu gece yarılacağı zamandır. Sabah vaktinin evveli fecrin doğduğu zaman ve sonu güneşin doğduğu zamandır." 3

Câbir bin Abdullah (ra) anlatıyor:

“Namaz vakitlerini öğretmek için Cebrâil (as) Resûlullah’a (asm) geldi, imam oldu. Resûlullah (asm) onun arkasında, insanlar da Resûlullah’ın (asm) arkasında güneş tepeden döndüğü sırada öğle namazını kıldırdı. Her şeyin gölgesi bir misli olunca yine Resûlullah’a (asm) geldi. Önce yaptığı gibi; Cebrâil (as) öne geçti. Resûlullah (asm) arkasında, cemaat de Resûlullah’ın (asm) arkasında olduğu halde ikinci namazını kıldırdı. Sonra güneş batınca geldi. Cebrâil (as) öne geçti. Resûlullah (asm) arkasında, cemaat da Resûlullah’ın (asm) arkasında akşam namazını kıldırdı. Daha sonra ufuktaki kızılık kaybolunca tekrar geldi. Cebrâil (as) ilerledi. Resûlullah (asm) arkasında, cemaat da Resûlullah’ın (asm) arkasında yatsı namazını kıldırdı. Sonra şafak sökünce geldi. Cebrâil (as) ilerledi. Resûlullah (asm) arkasında, cemaat da Resûlullah’ın (asm) arkasında sabah namazını kıldırdı.

“İkinci gün insanın gölgesi bir misli olunca geldi. Önceki gün yaptığı gibi öğle namazını kıldırdı. Sonra insanın gölgesi iki misli olunca geldi. Önce yaptığı gibi ikinci namazını kıldırdı. Sonra güneş batınca geldi. Önceki gün yaptığı gibi akşam namazını kıldırdı. Akşamı kıldıktan sonra uyuduk. Sonra uyandık, tekrar uyuduk. Tekrar uyanınca, Cebrâil (as) geldi. Dünkü yaptığı gibi yatsı namazını kıldırdı. Daha sonra tan yerinin beyazlığı yayılınca, yıldızlar meydanda iken geldi. Dünkü yaptığı gibi sabah namazını kıldırdı. Sonra da: ‘Dünkü kıldırduğım namazların vakitleriyle, bu günkü kıldırduğım namazların vakitleri arasındaki zamanlar namaz vakitleridir.’ dedi.” 4

Bu vahiy bilgileri ışığında özetlememiz gerekirse: Sabah namazı fecr-i sâdık’ın, yani ikinci fecrin doğmasından itibaren başlar. Fecr-i sâdık, gecenin bitimiyle berâber, doğu ufunda yayılarak bütün ufku kaplayan ve yaygın biçimde göğe yükselen ışıktır. Sabah namazı, güneşin doğuşuna kadar devam eder.

Öğle namazı güneşin tam tepe noktasına varmasından hemen sonra, güneşin batıya meyletmesinden itibaren başlar; her şeyin gölgesinin kendisinin iki misline vardığı ana kadar devam eder.

İkinci namazının vakti, her şeyin gölgesi kendisinin iki misli olduktan sonra başlar, güneş batıncaya kadar devam eder.

Akşam namazının vakti, güneşin tamamen batmasıyla birlikte başlar, batı ufkundaki kızılık kayboluncaya kadar devam eder.

Yatsı namazının vakti, ufuktaki kırmızılığın kaybolmasıyla, yani akşam namazının vaktinin çıkmasıyla birlikte başlar, ikinci fecrin doğuşuna kadar, yani sabah namazının vakti girene kadar devam eder.

Teheccüd ve vitir namazları ise, yatsı namazı vaktinde, yatsı namazı kılındıktan sonra,—kılınabilecekse önce—teheccüd kılınp, ardından vitir namazı kılınır.

Dipnotlar :

1-Yâsîn Sûresi, 36/38,39,40

2-Tirmizî, Namaz Vakitleri, 113

3-Tirmizî, Namaz vakitleri, 114

4-Nesâî, Mevâkît, 10